

Kříž v Chodýnce u č. p. 78 (Balcarův)

Příběh o postavení kříže v Chodýnce u č. p. 78 vypráví první kronikář Lipí Antonín Smrček v *Pamětní knize obce Lipí* na s. 89–90. Z jeho vyprávění plyne, že kříž nechal postavit v roce 1918 Antonín Balcar ze sousedního č. p. 78 na památku svých rodičů Antonína a Doroty Balcarových:

V plotě Ant[onína] Balcara, čís. 78, vyrostly dva utěšené krásné jilmové pruty. Podivno, žádný je tam nesázel. Nikde na blízku žádné jilmy nejsou. A tu najednou vidí Ant[onín] Balcar pěkné pruty v plotě své zahrady. Ačkoli nevěděl, co to za stromky bude, přece je po několik roků pěstoval a pak mezi nimi na památku svých rodičů Ant[onína] Balcara a Doroty manželky postaviti dal na cihlovém podstavci železný kříž v roce [19]18 a [ve] velmi slušném pořádku jej udržuje.

Stav kříže v roce 2019, tedy 101 let od jeho postavení. Jilmové stromy zde již nejsou:



Na cihlovém podstavci je postupně již blednoucí nápis, jenž představuje citát z Nového zákona z *Matoušova evangelia* 16,26:

CO PLATNO
ČLOVĚKU
KDYBY CELÝ
SVĚT
ZÍSKAL

KDYŽ
SÁM SEBE
ZTRATIL



Nápis upomíná kolemjdoucí na pravdivou a závažnou moudrost, že člověku nic neprospěje ani velký majetek nebo moc, když by sám sebe, svou duši či život, zničil nebo zmařil. Smysluplný a zdařilý lidský život je víc než zisk celého světa.

Kříž byl postaven ze snadno dostupných stavebních materiálů. Antonín Smrček píše, že podstavec železného kříže je cihlový. Základ tohoto cihlového podstavce kříže je pak postaven z drobných úlomků fylitu, který se na Lipí hojně nachází a který se používal i na stavbu místních chalup:

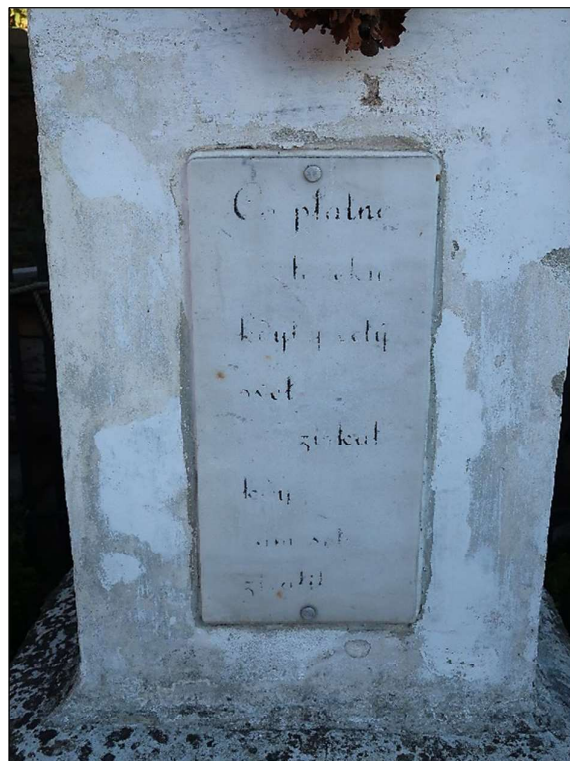


Ze zápisu kronikářky Lipí paní Zuzany Jindrové v *Kronice Lipí* za rok 2010 plyne, že v tomto roce byl tento křížek v Chodýnce renovován.

Stav památky v listopadu 2024:



Okolo památky je dodnes železný plůtek a kamenné stupně. Namalovaný nápis na podstavci kříže je již špatně čitelný a bylo by třeba jej opět obnovit:



Na fotografii níže je vidět, že kříž byl skutečně postaven „v plotě“ č. p. 78, jak praví Antonín Smrček:



Současně je však také pravda, že kříž fakticky stojí po starém způsobu na rozcestí několika cest: cesty k Peklu, cesty k Jizbici a cesty k Lipí:



Irena Recinová, kronikářka Lipí
10. 11. 2024